

Številka: 007-40/2026

Datum: 19. 10. 2026

Državni zbor RS

Šubičeva ulica 4
1000 Ljubljana
gp@dz-rs.si

Državni svet RS

Šubičeva ulica 4
1000 Ljubljana
gp@ds-rs.si

ZADEVA: PRIPOMBE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O SPODBUJANJU SKLADNEGA REGIONALNEGA RAZVOJA, EPA 257-X

Spoštovani!

Združenje občin Slovenije (v nadaljevanju: ZOS) vam posreduje pripombe k Predlogu zakona o spremembi Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.

ZOS podpira dodano merilo gostote poselitve, nižje od 50 odstotkov slovenskega povprečja, ki bi omogočilo vključitev dodatnih izrazito redko poseljenih občin med obmejna problemska območja. Ob tem opozarjamo na potrebo po preveritvi obstoječega merila prometne dostopnosti ter zagotovitvi ustreznih pogojev za izvajanje razvojnih spodbud ob širitvi kroga upravičencev.

- Merilo prometne dostopnosti

Predlagamo ponovno strokovno presojo 45-minutnega praga povprečne dostopnosti do najbližjega priključka avtoceste ali hitre ceste, vključno z možnostjo znižanja na 40 minut oziroma ustrezne obravnave občin tik pod veljavnim pragom. Predstavijo naj se uporabljeni podatki, metodologija in razlogi za določitev časovne meje.

Obrazložitev

Iz obrazložitve predloga ni razvidno, na podlagi katere analize in primerjave alternativnih vrednosti je bil določen veljavni 45-minutni prag. Že takšna oddaljenost pomeni pomembno prometno in razvojno oviro za prebivalce ter gospodarstvo odmaknjenih območij. Občina Ribnica v pripombi navaja, da je njen povprečni potovalni čas po raziskavi iz leta 2015 znašal 44,83 minute, kar je le 0,17 minute pod pragom. Tako majhna razlika lahko povzroči bistveno razliko pri upravičenosti, ne da bi odražala dejanske razlike v razvojni prikrajšanosti.

Pri presoji meril naj se poleg dostopa do avtocestnega oziroma hitrocestnega priključka upoštevajo tudi potovalni časi do ključnih javnih storitev, razpršenost poselitve in druge razvojne ovire. To je posebej pomembno za odročnejše dele občin, kjer daljši potovalni časi do zdravstvene oskrbe in drugih storitev vplivajo na kakovost življenja prebivalcev.

- Posodobitev podatkov o prometni dostopnosti

Predlagamo, da se pred sprejetjem zakonske spremembe preverijo uporabljene podatkovne podlage in pripravi nova, metodološko enotna analiza potovalnih časov, ki bo upoštevala aktualne podatke, veljavne omejitve hitrosti in dejanske prometne razmere.

Obrazložitev

Obstoječa analiza povprečne dostopnosti do najbližjega avtocestnega oziroma hitrocestnega priključka temelji na podatkih iz leta 2015. V zadnjem desetletju so se spremenile prometne ureditve, omejitve hitrosti in razmere na cestnem omrežju, kar lahko vpliva na dejanske potovalne čase. Na podlagi ažurnih podatkov in enotne metodologije je zato treba preveriti merila, da bodo ustrezno odražala dostopnost občin in njihove razvojne ovire.

- Obseg sredstev za razvojne spodbude

Predlagamo, da se ob širitvi kroga občin s statusom obmejnega problemskega območja ustrezno povečajo tudi finančna sredstva za razvojne spodbude, ob upoštevanju obsega širitve in razvojnih potreb teh območij.

Obrazložitev

Predlog zakona ne predvideva povečanja skupnega obsega sredstev, čeprav omogoča vključitev dodatnih občin. Širitev kroga upravičencev ob nespremenjenem financiranju lahko poveča konkurenco na razpisih in zmanjša možnosti posameznih območij za izvedbo potrebnih projektov.

Vključitev dodatnih občin mora spremljati financiranje, ki bo omogočalo doseganje razvojnih ciljev tako v novih kot v dosedanjih upravičenih občinah. Sicer obstaja tveganje, da bo širitev predvsem prerazporedila obstoječa sredstva, ne da bi zagotovila ustrezno podporo prepoznanim potrebam.

- Stabilnost statusa obmejnega problemskega območja

Predlagamo, da se pri pripravi podzakonske ureditve proučijo možnosti za zagotavljanje večje stabilnosti in predvidljivosti statusa obmejnega problemskega območja, zlasti zaradi načrtovanja večletnih investicij in drugih razvojnih projektov.

Obrazložitev

Spremembe statističnih podatkov lahko vplivajo na pridobitev oziroma izgubo statusa občine in s tem na njene možnosti koriščenja razvojnih spodbud. Pri urejanju tega področja je zato treba upoštevati tudi potrebe večletnega razvojnega in proračunskega načrtovanja ter preprečiti, da bi nihanja podatkov povzročala prepogoste spremembe statusa.

Lepo pozdravljeni,

Robert Smrdelj
predsednik Združenja občin Slovenije